

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Molentiend 39 te Erp
Rapportnummer 16-0374

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Molentiend 39

Januari 2017

Rapportnummer: 16-0374

In opdracht van: Bureau Verkuylen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: ir. E.J.F. Claassen
ing. J.J.F. Rotteveel

Auteurs: ir. N. Arts
ing. J.J.F. Rotteveel

Kwaliteitscontrole: ir. E.J.F. Claassen

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	4
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	7
3	Methode	8
4	Natuurwaarden	9
4.1	Beschermde gebieden.....	9
4.2	Beschermde soorten	10
4.2.1	Flora.....	10
4.2.2	Vlinders en libellen	11
4.2.3	Kevers en slakken	11
4.2.4	Vissen	12
4.2.5	Reptielen en amfibieën.....	12
4.2.6	Vogels.....	14
4.2.7	Zoogdieren.....	15
5	Conclusies	18
	Geraadpleegde bronnen	20

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens de bestaande vrijstaande woning op het perceel te slopen en hiervoor in de plaats vier nieuwe vrijstaande woningen te realiseren. In verband met de bestemmingsplan procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden. Hierbij wordt gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en soortgerichte bescherming.

Vanaf 1 januari 2017 is de nieuwe wet Natuurbescherming in werking getreden. Deze wet bundelt de drie vorige wetten op het gebied van soort- en gebiedsbescherming; Boswet, Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en faunawet. Uiteraard toetsten wij vanaf 1 januari aan de bepalingen volgens de nieuwe wet Natuurbescherming. In de praktijk zal na 1 januari de wijze van toetsen niet veranderen.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (wn) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de wet Natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied betreft een perceel op de Molentiend 39 te Erp. Aan de noordoostkant wordt het plangebied begrensd door agrarisch gebied. Ten westen van het plangebied is bewoning te vinden. Ten zuiden van het plangebied ligt industriegebied.

Op het perceel bevinden zich een woning, diverse schuren en een kippenhok. Er zijn diverse sparren en coniferen aangeplant op het perceel, langs de noordoostkant van het terrein staan eikenbomen. Het perceel is sterk verruigd door bramenstruweel en wordt langs de oostkant en noordkant begrensd door een hek.

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1 en de grove begrenzing in figuur 2. Op pagina's 6 en 7 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Locatie plangebied (rode vierkant) (bron: Googlemaps)

Figuur 2. Begrenzing van het plangebied (rood omlijnd) (bron: Google Maps)

Foto 1. De bestaande woning

Foto 2. Schuur grenzend aan woning

Foto 3. Schuren aan westkant plangebied

Foto 4. Schuur in noordelijk deel plangebied

Foto 5. Kippenhok

Foto 6. Tuin

2.2 Voorgenomen plannen

Initiatiefnemer is voornemens de bestaande vrijstaande woning op het perceel te slopen en hiervoor in de plaats vier nieuwe vrijstaande woningen te realiseren. Op het perceel bevindt zich naast de woning ook een schuur, de rest van het perceel is in gebruik als tuin. De voorgenomen plannen zijn weergegeven in figuur 3.

Figuur 3. Voorgenomen plannen (Bron: Elemans van den Hork Architecten)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl, verspreidingsatlas.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen. De gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders en libellen zijn onder andere uit dergelijke atlassen afkomstig. Daarnaast is het rapport 'Quickscan Natuurwaarden, Molentiend 39 te Erp' van Staro Natuur en Buitengebied (2011) als bron gebruikt.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

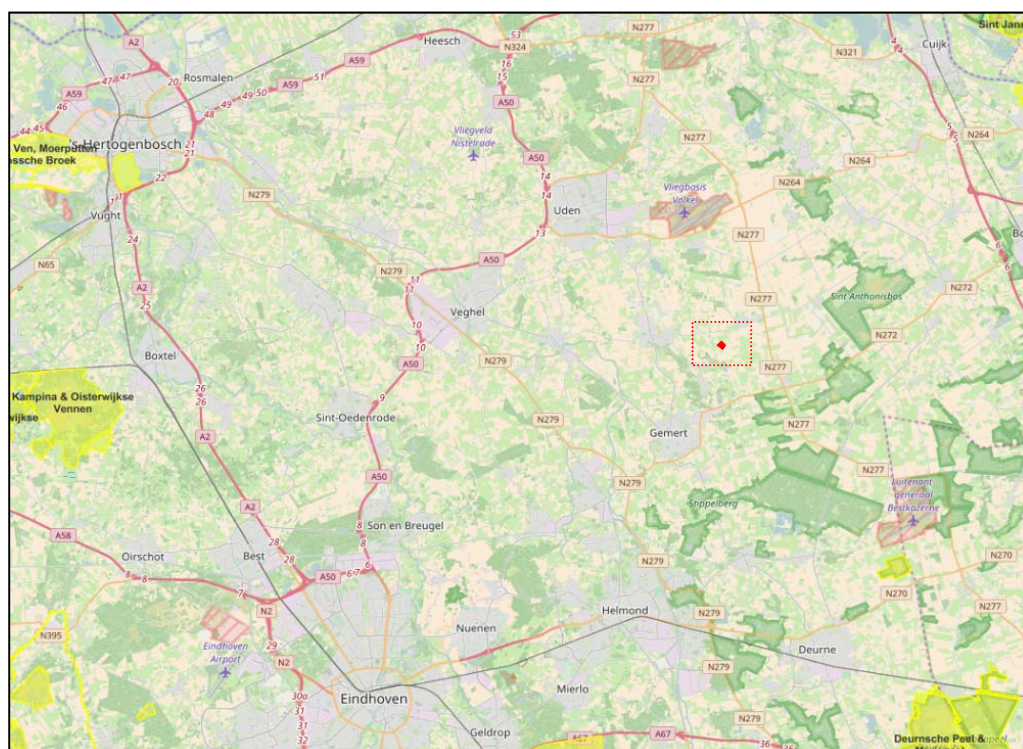
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 18 januari 2017 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: droog, licht bewolkt, geen wind, circa -2 °C en een licht sneeuwdek.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op ongeveer 19 kilometer afstand van het plangebied ligt, zie figuur 4. Dit betreft het natuurgebied De Bult, onderdeel van het Natura 2000-gebied Deurnsche Peel & Mariapeel.

Figuur 4. Ligging plangebied (rode vlak) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (geel) (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

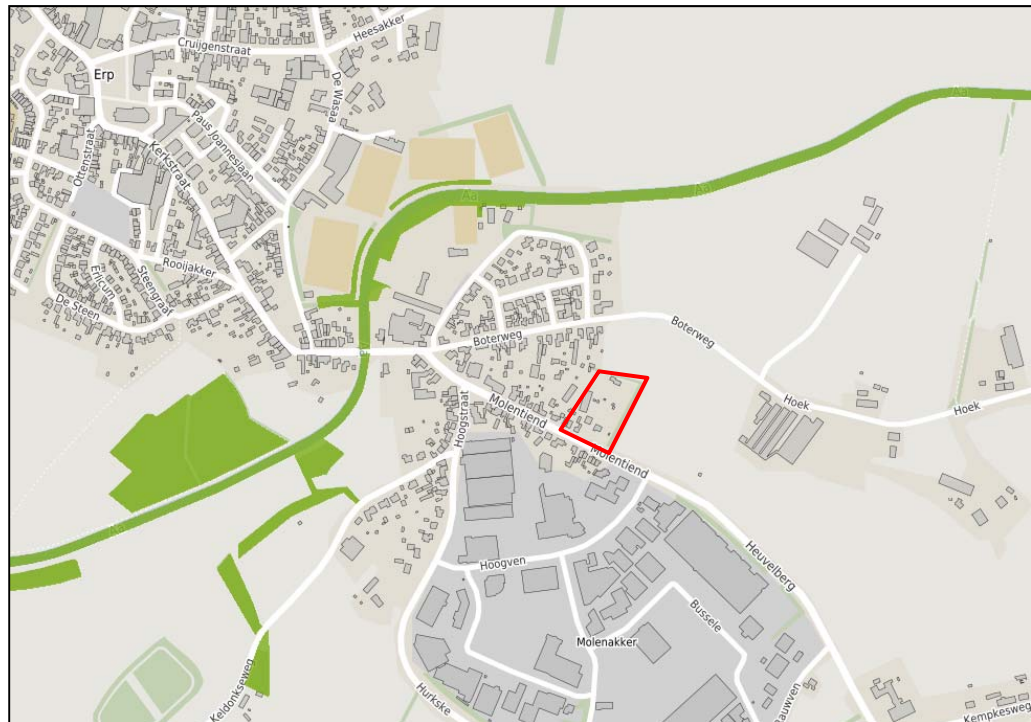
Effectbeoordeling

Het plangebied ligt op ongeveer 19 kilometer afstand vanaf het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Vanwege de relatief grote afstand tussen het plangebied en Natura 2000-gebieden is het uit te sluiten dat de voorgenomen kleinschalige plannen binnen het plangebied gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS genoemd) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland. Uit de kaarten van de kaartbank op de website van de Provincie Noord-Brabant, blijkt dat het plangebied geen onderdeel uitmaakt van het NNN. Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN bevindt zich op ongeveer

270 meter afstand van het plangebied, het betreft de Aa. Figuur 5 toont de ligging van het plangebied ten opzichte van het NNN.

Figuur 5. Ligging plangebied (rode lijn) ten opzichte van het NNN op ongeveer 270 meter afstand (bron: <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>).

Effectbeoordeling

Het plangebied ligt op ongeveer 270 meter afstand vanaf het NNN. Vanwege de relatief grote afstand is het uit te sluiten dat de voorgenomen kleinschalige plannen binnen het plangebied gevolgen hebben voor het NNN.

Conclusie

Het is gezien de relatief grote afstand tot beschermde gebieden redelijkerwijs uit te sluiten dat de voorgenomen plannen negatieve effecten tot gevolg zullen hebben op Natura 2000-gebieden en/of het NNN.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of er mitigerende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Volgens gegevens van de NDFF komt binnen een kilometer afstand van het plangebied kruipend moerasscherm voor (in de Hurksese bossen). Het

plangebied is echter ongeschikt voor deze plantensoort die op vochtige bodems groeit.

De tuin is sterk dichtgegroeid met bramenstruweel. Daarnaast zijn enkele algemene plantensoorten aangetroffen, zoals witbol en grote brandnetel. Deze soorten duiden op voedselrijke omstandigheden in de bodem. Deze voedselrijke omstandigheden maken het plangebied ongeschikt voor beschermde plantensoorten.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied uit te sluiten.

4.2.2 *Vlinders en libellen*

Volgens gegevens van de NDFF komen in de omgeving van het plangebied de beschermde vlindersoorten grote vos en kleine ijsvogelvlinder (beide §3.3 wn) voor. Bevindingen uit het veldbezoek tonen aan dat in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn en specifieke waardplanten ontbreken voor het voorkomen van grote vos en kleine ijsvogelvlinder. Beschermde dagvlinders hebben specifieke habitateisen; het onderzoeksgebied voldoet hier niet aan.

Volgens gegevens van de NDFF komt binnen een kilometer van het plangebied de beschermde libelsoort gevlekte witsnuitlibel voor. Gezien de afwezigheid van oppervlaktewater binnen het plangebied is dit geen geschikt biotoop voor de gevlekte witsnuitlibel.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het voorkomen van beschermde soorten dagvlinders en/of libellen in het plangebied uit te sluiten.

4.2.3 *Kevers en slakken*

Binnen een straal van tien kilometer van het plangebied zijn geen beschermde kevers en slakken aanwezig, blijkt uit gegevens van de NDFF.

In het plangebied ontbreken geschikte biotopen voor beschermde soorten slakken en kevers. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Conclusie

In het plangebied ontbreken geschikte biotopen voor beschermde soorten slakken en kevers. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

In het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig. Ook grenst het plangebied niet aan oppervlaktewater. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater is het uit te sluiten dat (beschermde) vissen voorkomen in het plangebied. Daarom is niet nader onderzocht of beschermde vissen voorkomen in de buurt van het plangebied.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater is het uit te sluiten dat (beschermde) vissoorten voorkomen in het plangebied.

4.2.5 Reptielen en amfibieën

Volgens gegevens van de NDFB komen binnen een kilometer afstand van het plangebied de volgende beschermde soorten voor: Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander (alle §3.3 wn) en heikikker, kamsalamander, knoflookpad en poelkikker (alle §3.2 wn).

Tevens komt op een afstand van nul tot een kilometer van het plangebied de beschermde reptielsoort levendbarende hagedis voor.

Door het ontbreken van oppervlaktewater is in het plangebied geen voortplantingsbiotoop voor amfibieën aanwezig. Ook is daarmee het voorkomen van de meer watergebonden soorten, zoals bastaard kikker en kleine watersalamander uit te sluiten. Ook voor de meer kritische soorten wat betreft leefgebied; heikikker, poelkikker, knoflookpad en kamsalamander is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aanwezig. Het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied kan derhalve worden uitgesloten.

De Alpenwatersalamander geldt als weinig kritisch. In allerlei wateren vindt voortplanting plaats. De landhabitat omvat voornamelijk allerlei typen loofbos. De Alpenwatersalamander komt voor in heidegebieden, agrarisch gebied, op ruderaal terreinen en dringt ook door tot in steden en dorpen (Creemers et al. 2009). De verwilderde tuin zou kunnen dienen als landbiotoop voor de Alpenwatersalamander. Het plangebied zal echter geen belangrijk deel van het leefgebied vormen voor Alpenwatersalamander. In het plangebied is geen voortplantingsbiotoop aanwezig.

Uit de informatie op de website Nederlands Soortenregister blijkt dat de actieradius van Alpenwatersalamanders een afstand van zo'n 400 meter is. Voor de Alpenwatersalamander is gedurende het voortplantingsseizoen een maximaal afgelegde afstand van 350 meter vastgesteld. Dat betekent dat ook al vormt het plangebied geen belangrijk deel van het leefgebied voor Alpenwatersalamanders, het voorkomen van de Alpenwatersalamander in het plangebied niet op voorhand is uit te sluiten.

De knoflookpad komt voor in het Rauwven in natuurgebied Het Hurkske en komt niet voor binnen het plangebied.

Het is aannemelijk dat algemeen voorkomende soorten amfibieën van §3.3 wn; gewone pad en bruine kikker binnen het plangebied voorkomen. Deze soorten kunnen het plangebied als landhabitat gebruiken en om te overwinteren.

De levendbarende hagedis die in de omgeving van het plangebied voorkomen, stelt specifieke eisen aan het habitat. Bevindingen uit het veldbezoek tonen aan dat binnen het plangebied matig geschikt biotoop aanwezig is voor het voorkomen van levendbarende hagedis. Daarnaast is het redelijkerwijs uit te sluiten dat levendbarende hagedis voorkomt in het plangebied vanwege de geïsoleerde ligging van het terrein tussen landbouwgebied en binnen de bebouwde kom van Erp.

Effectbeoordeling

De werkzaamheden kunnen negatieve effecten tot gevolg hebben voor mogelijk op de locatie voorkomende soorten amfibieën van §3.3 wn: Alpenwatersalamander, gewone pad en bruine kikker. Als gevolg van de werkzaamheden kunnen dieren worden gedood. Als gevolg van de voorgenomen plannen kan het plangebied nog maar ten dele als leefgebied functioneren voor deze soorten (alleen de tuinen bij de woningen). In de omgeving kunnen deze soorten echter soortgelijk leefgebied vinden.

Mitigerende maatregelen

Voor bruine kikker en gewone pad geldt in provincie Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Voor de Alpenwatersalamander geldt geen vrijstelling van de Wet natuurbescherming. Om te voorkomen dat exemplaren van de Alpenwatersalamander worden gedood, dient bij de uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met de kwetsbare periodes van deze soort. In dit geval kan het plangebied als landhabitat functioneren. Door voorbereidende werkzaamheden, zoals begroeiing verwijderen en bouwrijp maken, uit te voeren in de periode dat de dieren in het water verblijven, kan worden voorkomen dat exemplaren worden gedood. Dit betekent dat deze werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden in de voortplantingsperiode, half maart tot en met augustus. Wanneer het terrein bouwrijp is, is het geen geschikt leefgebied meer voor Alpenwatersalamander.

Conclusie

Het is aannemelijk dat algemene soorten amfibieën gewone pad en bruine kikker van §3.3 wn het plangebied als landhabitat gebruiken. De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op deze amfibiesoorten. Voor deze soorten geldt in provincie Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Het plangebied functioneert mogelijk als landhabitat voor Alpenwatersalamander. Voor de Alpenwatersalamander geldt geen vrijstelling van de Wet natuurbescherming. Om te voorkomen dat exemplaren van Alpenwatersalamander worden gedood, dienen voorbereidende

werkzaamheden, zoals verwijderen van begroeiing en bouwrijp maken, te worden uitgevoerd in de periode dat de dieren in het water verblijven; de voortplantingsperiode half maart tot en met augustus.

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het uit te sluiten dat beschermde amfibiesoorten die meer kritisch zijn ten aanzien van het leefgebied en/of watergebonden zijn voorkomen in het plangebied. Het voorkomen van de beschermde reptielsoort levendbarende hagedis kan worden uitgesloten binnen het plangebied.

4.2.6 Vogels

Het plangebied is geschikt als foerageergebied en broedgebied voor algemene vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn pimpelmees en buizerd waargenomen. Huismussen zijn aan de overkant van de straat waargenomen. Vanwege de dakconstructie van het te slopen woonhuis zijn nesten van huismussen in het plangebied uit te sluiten. Mogelijk behoort de tuin tot het foerageergebied van huismussen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen in het plangebied en/of in de directe omgeving. In het zuiden van het plangebied is een eksternest aanwezig (niet jaarrond beschermd). In de omgeving van het plangebied is het voorkomen van kerkuil en steenuil bekend (Waarneming.nl). Binnen het plangebied zijn geen plekken aanwezig die gebruikt kunnen worden als vaste verblijfplaats door een kerk- of steenuil.

De bestaande woning biedt mogelijk nestgelegenheid voor gierzwaluwen. Nesten van gierzwaluw zijn jaarrond beschermd.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten. In het plangebied en in de directe omgeving blijft voldoende alternatief geschikt foerageer- en broedgebied aanwezig tijdens en na de uitvoering van de voorgenomen plannen. Derhalve hebben de voorgenomen plannen geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van het foerageer- en/of broedgebied van algemene vogelsoorten.

Voor de algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van bomen en beplanting niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Gedurende het broeden zijn de nesten van vogels en de omliggende functionele leefomgeving beschermd.

De bestaande woning biedt mogelijk nestgelegenheid voor gierzwaluwen. Het slopen van de woning heeft een negatief effect op eventueel aanwezige gierzwaluwnesten.

De tuin kan als foerageergebied dienen voor huismussen. Tijdens en na de herinrichting van het plangebied zal voldoende foerageergebied aanwezig blijven voor huismussen. De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben op het foerageergebied van huismussen.

Mitigerende maatregelen

Het slopen van de woning heeft een negatief effect op eventueel aanwezige gierzwaluwnesten. Nader onderzoek naar gierzwaluwen in het broedseizoen dient uit te wijzen of gierzwaluwen in het te slopen gebouw nestelen en zo ja, welke mitigerende maatregelen genomen dienen te worden om een ontheffing van de Wet natuurbescherming te kunnen verkrijgen.

Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Conclusie

Het slopen van de woning heeft een negatief effect op eventueel aanwezige gierzwaluwnesten. Nader onderzoek naar gierzwaluwen in het broedseizoen dient uit te wijzen of gierzwaluwen in het te slopen gebouw nestelen en zo ja, welke mitigerende maatregelen genomen dienen te worden om een ontheffing van de Wet natuurbescherming te kunnen verkrijgen.

De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op mogelijk in het plangebied foeragerende huismussen, aangezien in het plangebied en de directe omgeving voldoende geschikt foerageergebied aanwezig blijft.

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor algemeen voorkomende vogelsoorten. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageer- en/of broedgebied. Indien vogels aan het broeden zijn, kan het verwijderen van bomen en beplanting niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

4.2.7 *Zoogdieren*

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, tweekleurige vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, franjestaart, baardvleermuis en ingekorven vleermuis (alle §3.2 van de Wet natuurbescherming) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Voor vleermuizen is het gehele onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied. Het plangebied behoort echter niet tot essentieel

foerageergebied. Dit zal vooral liggen rond de nabij gelegen Aa. Belangrijke vliegroutes worden niet verwacht in het plangebied. In de woning kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Dit zijn gebouwbewonende vleermuizen, zoals bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Deze soorten vinden hun verblijfplaats achter bijvoorbeeld gevel- en dakbetimmering, achter loodslabben bij schoorstenen, in spouwmuren en onder dakpannen. De woning heeft veel dakbetimmering en een spouwmuur.

Foto's 7 en 8 mogelijke openingen voor gierzwaluwen en vleermuizen onder het dak

Overige zoogdieren

Het plangebied kan (onderdeel van) het leefgebied vormen van grondgebonden zoogdieren konijn, bunzing, wezel, vos, egel, steenmarter, eekhoorn, das, ree en diverse algemene muizensoorten (alle §3.3 van de Wet natuurbescherming).

Uit gegevens van de NDFF, Zoogdiervereniging en Telmee.nl blijkt dat deze soorten binnen een kilometer afstand van het plangebied voorkomen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van zoogdieren aangetroffen. Tevens zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen waargenomen binnen het plangebied. De aanwezigheid van kippen duidt op de afwezigheid van steenmarter, bunzing en wezel in het plangebied; het kippenhok bevat veel openingen waar deze dieren doorheen zou kunnen gaan om kippen te doden/roven.

Om het terrein is een hekwerk geplaatst waardoor das, vos en ree het terrein niet kunnen betreden.

De bomen binnen het plangebied bieden geschikt leefgebied voor de eekhoorn. In de bomen zijn echter geen nesten waargenomen.

Effectbeoordeling

Het onderzoeksgebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en ook in de directe omgeving blijft voldoende alternatief, even geschikt foerageergebied behouden.

Het slopen van de woning heeft een negatief effect op eventueel aanwezige vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Nader onderzoek naar vleermuizen

gedurende de periode half mei t/m september dient uit te wijzen of verblijfplaatsen van vleermuizen in het te slopen gebouw aanwezig zijn.

Mogelijk behoort het plangebied tot het leefgebied van een aantal grondgebonden zoogdieren van §3.3 van de Wet natuurbescherming: konijn, egel en diverse algemeen voorkomende muizensoorten. De voorgenomen ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op deze soorten.

Mogelijk behoort het plangebied tot het leefgebied van de eekhoorn. In de bomen binnen het plangebied zijn geen nesten aangetroffen en in de directe omgeving blijft voldoende geschikte alternatief leefgebied voor eekhoorns behouden. De voorgenomen plannen hebben derhalve geen effect op de eekhoorn.

Mitigerende maatregelen

Het slopen van de woning heeft een negatief effect op mogelijk aanwezige vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Nader onderzoek naar vleermuizen gedurende de periode half mei t/m september dient uit te wijzen of verblijfplaatsen van vleermuizen in het te slopen gebouw aanwezig zijn en zo ja, welke mitigerende maatregelen genomen dienen te worden om een ontheffing van de Wet natuurbescherming te kunnen verkrijgen.

Voor de muizensoorten en egel en konijn (§3.3 wn) geldt in Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze zoogdiersoorten.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Het slopen van de woning heeft een negatief effect op mogelijk aanwezige vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Nader onderzoek naar vleermuizen gedurende de periode half mei t/m september dient uit te wijzen of verblijfplaatsen van vleermuizen in het te slopen gebouw aanwezig zijn en zo ja, welke mitigerende maatregelen genomen dienen te worden om een ontheffing van de Wet natuurbescherming te kunnen verkrijgen.

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van §3.3 van de Wet natuurbescherming geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied; konijn, egel en diverse algemene muizensoorten. Voor deze muizensoorten, egel en konijn (§3.3 wn) geldt in Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze zoogdiersoorten.

Het plangebied vormt mogelijk leefgebied van de eekhoorn (§3.3 wn). De voorgenomen plannen hebben geen effect op de eekhoorn.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

Het is gezien de kleinschalige aard van de plannen en de relatief grote afstand tot beschermde gebieden redelijkerwijs uit te sluiten dat de voorgenoemde plannen negatieve effecten tot gevolg zullen hebben op Natura 2000-gebieden en/of het NNN.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor beschermd zijn onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het slopen van de woning heeft een negatief effect op eventueel aanwezige gierzwaluwnesten. Nader onderzoek naar gierzwaluwen in het broedseizoen dient uit te wijzen of gierzwaluwen in het te slopen gebouw nestelen en zo ja, welke mitigerende maatregelen genomen dienen te worden om een ontheffing van de Wet natuurbescherming te kunnen verkrijgen.

De tuin kan als foerageergebied dienen voor huismussen. Tijdens en na de herinrichting van het plangebied zal voldoende foerageergebied aanwezig blijven voor huismussen. De voorgenoemde plannen zullen geen negatief effect hebben op het foerageergebied van huismussen.

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten. In het plangebied en directe omgeving blijven voldoende geschikte alternatieve foerageer- en broedgebied aanwezig. Derhalve hebben de voorgenoemde plannen geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van het foerageer- en broedgebied van algemene vogelsoorten. Als het verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat negatieve effecten optreden ten aanzien van broedende algemeen voorkomende vogelsoorten. Globaal geldt de periode half maart t/m juli als broedseizoen. In de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode voor het broedseizoen gehanteerd; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn redelijkerwijs uit te sluiten.

Het slopen van de woning heeft een negatief effect op mogelijk aanwezige vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Nader onderzoek naar vleermuizen gedurende de periode half mei t/m september dient uit te wijzen of verblijfplaatsen van vleermuizen in het te slopen gebouw aanwezig zijn en zo ja, welke mitigerende maatregelen genomen dienen te worden om een ontheffing van de Wet natuurbescherming te kunnen verkrijgen.

Soorten van paragraaf 3.3. van de Wet natuurbescherming

Mogelijk vormt het plangebied (onderdeel van het) leefgebied van egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree, vos, aardmuis, bosmuis, dwergmuis, ondergrondse woelmuis en/of veldmuis. Voor deze soorten geldt in provincie Noord-Brabant een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.

Het is aannemelijk dat gewone pad en bruine kikker binnen het plangebied voorkomen. Voor deze soorten geldt in provincie Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een

algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Het plangebied functioneert mogelijk als landhabitat voor Alpenwatersalamander. Voor de Alpenwatersalamander geldt geen vrijstelling van de Wet natuurbescherming. Om te voorkomen dat exemplaren van Alpenwatersalamander worden gedood, dienen voorbereidende werkzaamheden, zoals verwijderen van begroeiing en bouwrijp maken, te worden uitgevoerd in de periode dat de dieren in het water verblijven; de voortplantingsperiode half maart tot en met augustus. Wanneer het terrein bouwrijp is, is het geen geschikt leefgebied meer voor Alpenwatersalamander.

Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het leefgebied van eekhoorn. In het plangebied zijn geen nesten van eekhoorn aangetroffen. De voorgenomen plannen hebben geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van het leefgebied van eekhoorn.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Amfibieën	§3.3	Landhabitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Alpenwatersalamander	§3.3	Landhabitat	Ja	Nee, mits negatieve effecten worden voorkomen	Bouwrijp maken in periode half maart t/m augustus
Grondgebonden zoogdieren	§3.3	Leef- en foerageergebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Eekhoorn	§3.3	Leef- en foerageergebied	Nee	-	-
Vleermuizen	§3.2	Foerageergebied	Nee	-	-
Vleermuizen	§3.2	Vaste rust- en verblijfplaats	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek in periode half mei t/m september
Vogels	§3.1	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing buiten het broedseizoen
Gierzwaluw	§3.1 Nest jaarrond beschermd	Vaste rust- en verblijfplaats	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek in het broedseizoen
Huismus	§3.1 Nest jaarrond beschermd	Foerageergebied	Nee	-	-

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken, Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt, versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 19-1-2017
- + NNN: kaartbank.brabant.nl, 19-1-2017
- + Verordening natuurbescherming Noord-Brabant, http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/XHTMLoutput/Historie/Noord-Brabant/600901/CVDR600901_1.html, 19-1-2017
- + Nederlands Soortenregister: Overzicht van de Nederlandse biodiversiteit, http://www.nederlandsesoorten.nl/linnaeus_ng/app/views/species/nsr_taxon.php?id=139961, 10-2-2017
- + www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl
- + © NDFF - quickscanhulp.nl 18-01-2017 09:34:19

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrictlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrictlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrictlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrictlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wn)	Categorie 2 (§ 3.2 Wn)	Categorie 3 (§ 3.3 Wn)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstrend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden

zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechtings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolprocedure uit het uitvoeren van een verslechtings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechtings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechting of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.